

[Ministeren for offentlige arbejder]

grundejer må beskytte sin egen ejendom, hvis der ønskes en beskyttelse. Man må gøre sig klart, at man herved mister den regulator, der ligger i en vurdering af, om foranstaltningen kan »betale sig« eller i øvrigt er samfundsmæssigt rimelig.

Et nyt princip for statens overtagelse af initiativet måtte i givet fald gælde for hele landet, og selv den mindste risiko ville i så fald naturligvis afføde krav til statskassen, og det har vi helt friske eksempler på.

Endvidere vil jeg gerne påpege, at det på ingen måde er givet, at det teknisk overhovedet er muligt at gennemføre en total sikring; jeg tænker i denne forbindelse særlig på den jyske vestkyst, der på store strækninger er under konstant tilbagerykning. Man har pr. dato ingen sikker viden om, at tilbagerykningen totalt kan standses. Det skulle i givet fald være ved hjælp af såkaldt strandfodring eller kystfodring, men det er uvist, om de betydelige mængder sand, der skulle til, overhovedet er tilgængelige, og der forestår en længere forsøgsperiode for at belyse de praktiske muligheder i øvrigt for at gennemføre strandfodring på udstrakte strækninger.

Men én ting er de tekniske muligheder; hvorledes forholder det sig med de økonomiske? Ja, det er store tal, der her er inde i billedet; derom kan ingen tvivl være. Inden for en 5 års periode bliver der investeret ca. 204 mill. kr. på den sydvestjyske vadehavskyst. Det er dog hidtil anset for en ganske betydelig økonomisk indsats til foranstaltninger af denne art, og staten har intet med vedligeholdelsen at gøre, bortset fra at føre tilsyn.

Situationen på strækningen fra Lodbjerg til Nymindegab er en ganske anden. Hvis det overhovedet er praktisk gennemførligt med en overkommelig indsats af materiel at »holde Vestkysten«, som det populært hedder, ved vi nu takket være kystinspektoratets tre rapporter, at udgifterne vil beløbe sig til mere end 80 mill. kr. om året for denne strækning. Hertil kommer nogle engangsudgifter.

På resten af Jyllands vestkyst til nord om Skagen er der også problemer, hvis løsning absolut vil kræve store beløb. I det hele taget må jeg minde om, at Danmarks samlede kystlinje er ca. 7.400 km, og hvis man vil indlede en ny politik med hensyn til nyanlæg, måtte man vel også gøre det i forhold til eksisterende anlæg med hensyn til disse anlægs vedligeholdelse, forstærkning, hoved-

standsættelse eller direkte fornyelse. Det har jo formodningen for sig, at det er de eksisterende anlæg, som har den stærkeste begrundelse for deres eksistens.

Inden staten påtager sig at sikre landets kyster mod nedbrydning og oversvømmelse, må man altså gøre sig klart, at de tekniske og praktiske muligheder for en total sikring af landets kyster, særlig den jyske vestkyst, ikke med sikkerhed foreligger, og at de økonomiske konsekvenser er endog meget betydelige. Men, vil man sige, hvad er regeringens og hvad er min egen holdning til disse tanker?

Må jeg hertil først sige, at jeg ikke ville have trukket problemstillingen så skarpt op, som sket er i de forudgående bemærkninger, hvis jeg ikke havde fundet anledning dertil i formuleringen af forespørgslen og udtalelser, der er faldet fra forskellig side. Jeg anser det nemlig ikke for en realistisk tanke, at staten skulle påtage sig en total sikring af landets kyster.

Regeringen kan derimod anbefale, at man fortsat følger det program, som har været fastlagt nu i en årrække, og som er forudsat at munde ud i en redegørelse til folketinget i folketingssamlingen 1981-82 med henblik på at træffe beslutning om, efter hvilke retningslinjer staten fremtidig skal deltage i beskyttelsen af den jyske vestkyst, og med konkretisering af de nærmeste års aktiviteter.

Hovedpunkterne i disse retningslinjer kan jeg tænke mig udformet således:

Staten engagerer sig fremdeles kun i sikringsforanstaltninger, når væsentlige interesser af samfundspræget art – og hertil henregner jeg opretholdelse af samlet helårsbebyggelse – står på spil, og når opgavens størrelse gør det naturligt, at staten træder til. Der må strækning for strækning foretages en vurdering af risiko, konsekvenserne af intet at foretage sig og udgifterne ved sikringsforanstaltninger.

Principielt bør staten ikke medvirke til sikring af fritidshuse, der også ofte i de senere år er bygget så nær kysten, at kystnedbrydning eller oversvømmelse har kunnet forudses. At lade staten betale for, at enkelte borgere kan bo en kort tid af året i yderste klitrække, kan meget vanskeligt forsvares. Det må være den enkeltes risiko, hvis man har investeret i byggeri i den kystnære zone uden at orientere sig om sandsynligheden for en kystnedbrydning eller oversvømmelse.